

aan: de raad
datum: 5 juni 2025
onderwerp: Raadsmemo Jansheeren
van: het college
openbaar: Ja
registratienr.: -
aantal bijlage(n): n.v.t.

RAADSMEMO

Inleiding

Naar aanleiding van het besluit van het bestuur van de Stichting Jansheeren is maatschappelijk en politiek veel aandacht geweest. Dit memo heeft als doel inhoud te geven voor de discussie in de commissie MMW op 11 juni 2025 en is daar waar nodig een aanvulling op de beantwoording van de schriftelijke vragen (S2025-018 en S2025-019).

Bijzonder positie Jansheeren

De Jansheeren neemt een bijzondere positie in te midden van het Heemskerkse voorzieningenlandschap. De Jansheeren is een zalencentrum dat is opgezet vanuit het particulier initiatief dat de Jansheeren voorheen al was. Daarmee neemt het een andere positie in dan bijvoorbeeld de buurtcentra van MET Heemskerk.

De exploitatie van het zalencentrum wordt gedaan door de Stichting Jansheeren. De Stichting organiseert of ontwikkelt zelf geen activiteiten, maar is uitsluitend exploitant. De bijdrage van de gemeente bestaat daarom uit een exploitatiesubsidie. De gemeente maakt eigenlijk geen gebruik van exploitatiesubsidie (behalve bij zwembad de Waterakkers), maar van ledensubsidies voor verenigingen of activiteiten ter ondersteuning van specifieke activiteiten. Dit is een bewuste keuze van de gemeente omdat de laatstgenoemde subsidies meer richting geven aan de uitvoering van beleidsdoelen van de gemeente.

Verschillende rollen

Bij de nieuwbouw zijn vanuit verschillende organisaties bijdragen geleverd.

De gemeente heeft (een deel van) de grond ingebracht. Daarnaast verstrekt de gemeente een jaarlijkse exploitatiesubsidie. Tevens is de gemeente regelmatig huurder van één of meerdere zalen. Zo heeft de gemeente in 2023 en 2024 regelmatig gebruik gemaakt van de zalen van de Jansheeren in verband met de verbouwing van het gemeentehuis.

Woonopmaat is eigenaar van het pand. Ze kan de accommodatie uitsluitend verhuren aan een organisatie met een maatschappelijke (niet commerciële) doelstelling. Woonopmaat wil dat aan deze voorwaarde blijft worden voldaan bij een eventuele verandering.

De Stichting Jansheeren

De Stichting is huurder en exploitant van het zalencentrum. Ze betaalt de huur, energiekosten en onderhoudskosten en is verantwoordelijk voor de inventaris.

Horeca pachter

De Stichting Jansheeren heeft een pachtovereenkomst met de uitbater van de horeca. Omdat het aantal maatschappelijke verhuringen van het zalencentrum terugliep is een aantal jaar geleden overeengekomen dat de pachter in de weekenden (van vrijdag- tot zondagavond) de zalen voor eigen rekening en risico mocht verhuren.

MET Heemskerk

MET Heemskerk maakt structureel op 7 dagdelen per week gebruik van zalen in de Jansheeren. Dit betreft 'soos activiteiten'. Een aantal jaar geleden maakte MET nog 10 dagdelen per week gebruik van de Jansheeren. Teruglopende belangstelling heeft hen doen besluiten dit terug te brengen naar 7 dagdelen.

Overige gebruikers

Een keur aan gebruikers maakt gebruik van de zalen in de Jansheeren. Dit loopt uiteen van éénmalig gebruik tot meer dan één maal per week. Regelmatige gebruikers zijn bijvoorbeeld de bridge-, biljart- en sjoelclubs. Nationale Vereniging De Zonnebloem maakt een viertal keer per jaar gebruik van de zalen. Ook zijn er specifieke evenementen rond de Heemskerkse Kermis en rond carnaval.

Verhuring

De Stichting verhuurt, zoals bovenstaand beschreven, de zalen van maandagmorgen tot vrijdagavond. Van oudsher is er een ingewikkelde staffel van huurprijzen. Veel van de verhuurprijzen zijn niet op kostendekkendheid gebaseerd, maar op de historische huurprijzen in de oude (<2007) Jansheeren en het maatschappelijk karakter van de huurder.

Rol van de gemeente

In puur formele zin is het beëindigen van de activiteiten van de Stichting Jansheeren een zaak tussen Woonopmaat en de Stichting en tussen de gebruikers van de Jansheeren en de Stichting. De gemeente heeft slechts een rol als verstrekker van de exploitatiesubsidie. Indien de Stichting niet meer bestaat, stopt ook automatisch de exploitatiesubsidie.

Duidelijk is dat de Jansheeren een belangrijke rol heeft in het Heemskerkse maatschappelijk leven. Weliswaar kan een aantal activiteiten worden verplaatst. Maar vooral qua omvang en centrale ligging is de Jansheeren een unieke plek.

Het college zet zich in om te kijken wat de mogelijkheden zijn om de activiteiten of op dezelfde plek, of op een andere plek doorgang te laten vinden. Ook over (organisatie) vorm kan en wil het college meedenken. Er worden daarom met verschillende partijen gesprekken gevoerd. De rol van de gemeente vullen we in door mee te denken en te bemiddelen.

Ombuigingen

Zoals uit de beantwoording van de raadsvragen is gebleken, heeft het college het mogelijk wegvallen van de exploitatiesubsidie in de Ombuigingsgids opgenomen nadat het bestuur heeft aangegeven de exploitatie te willen beëindigen. Deze ombuigingen van € 50.000 in 2026 en € 100.000 in 2027 en verder zijn door de raad bekrachtigd in de ombuigingsvoorstellen. Dit wil zeggen dat er een nieuw besluit genomen moet worden om hier van af te wijken.

Tijdpad

De Stichting Jansheeren heeft aangegeven dat ze streeft naar een beëindiging per 31 december 2026. Dit wil zeggen dat de activiteiten in het seizoen 25/26 gewoon afgemaakt kunnen worden.